

Informationsunderlag

Datum: 2021-09-23

Diarienummer: 10-2021-0857

Handläggare: Lars Holmquist

Telefon: 031-626235

E-post: lars.holmquist@goteborgenergi.se

Remissvar på förslag till Göteborgs Stads energiplan 2022-2030

Sammanfattning

Energiplanen utgör en bra beskrivning av energisystemet och de utmaningar och möjligheter som det står inför. De åtgärdsförslag som presenteras är överlag bra, men generellt lite för många och detaljerade för att planen ska kunna fungera optimalt som inspiration och riktningssångivare för det arbete som måste göras för att trygga leveranssäkerheten och nå målen i Miljö- och klimatprogrammet.

Den viktigaste synpunkten handlar om vikten av att energiplanen ska kunna fungera i en starkt föränderlig omvärld. Åtgärdsförslagen utgår från dagens bästa bedömning av utmaningarna och möjliga lösningar. Båda dessa kan snabbt komma att förändras. Det är därför viktigt att planen är ett levande dokument som inte begränsar handlingsutrymmet för att möta nya utmaningar eller anamma nya lösningar. I sammanhanget är de täta uppföljningarna, vartannat år, positivt, men även emellan dessa måste åtgärderna hela tiden kunna omprövas.

Bedömning ur ekonomisk dimension

De föreslagna åtgärderna medför kostnader för koncernen, i de flesta fall i form av nedlagd tid för utredning av investeringsmöjligheter, samverkan med andra aktörer med mera. De större investeringar i infrastruktur och produktionsanläggningar, som planen syftar till att underlätta för, ingår inte som direkta kostnader för själva planen.

Bedömning ur ekologisk dimension

Ett av planens viktigaste syften är att säkerställa att Miljö- och klimatprogrammets mål nås.

Bedömning ur social dimension

Förslagen bedöms ha begränsad påverkan i den sociala dimensionen.

Samverkan

Samverkan sker enligt Göteborg Energis rutiner.

2021-09-23

Bilagor

1. Förslag till remissvar
2. Bilaga 2 till remissvaret – Detaljerade synpunkter på åtgärdsförslagen
3. Bilaga 4 till remissvaret – Kostnadsuppskattningar för åtgärdsförslagen

2021-09-23

Ärendet

Beskrivning av ärendet

Ärendet avser Göteborg Energis remissvar, inklusive kostnadsuppskattningar av de åtgärdsförslag som läggs i planen.

Bakgrund

Varje kommun ska enligt lag ta fram en energiplan. Den nu remitterade energiplanen kommer att ersätta den plan som ingick som en del av Göteborgs Stads klimatstrategiska program.

Energiplanen anger inriktningen i flera frågor som är centrala för Göteborg Energis verksamhet.

Remissomgången är ett viktigt steg i framtagandeprocessen av planen. Göteborg Energis synpunkter kommer att bidra till en bättre energiplan.

Kundperspektiv

Flera av planens åtgärdsförslag förutsätter ett djupt samarbete mellan Göteborg Energi och de kommunägda kunderna, först och främst AB Framtiden. För övriga kundkollektivet läggs andra förslag.

Göteborg som ovan

Alf Engqvist

Diarienumr

10-2021-0857

Vårt datum/Our date

2021-09-23

Vår referens/Our reference

Miljöförvaltningen

miljoforvaltningen@miljo.goteborg.se

Ert datum/Your date

Er referens/Your reference

MKN-2021-10533

Remiss om Göteborgs Stads energiplan 2022–2030, förvaltningar och bolag (MKN 2021-10533)

1. Vilka övergripande synpunkter har ni på energiplanens innehåll och struktur?

Göteborg Energi anser att den föreslagna energiplanen i det stora hela är bra. Den ger en god förståelse för hur stadens energisystem fungerar och hur det hänger ihop med omvärlden. Vi ser det som mycket positivt att energitrappan introduceras som rättesnöre. Även om detaljeringsnivån i några av åtgärdsförslagen är i högsta laget, så är förslagen, med enstaka undantag, goda. Dock vill vi lämna följande övergripande kommentarer:

Det är alltid en utmaning att hitta rätt detaljeringsgrad i en plan som denna. Är detaljeringsgraden för låg så riskerar man att planen blir otydlig och att den därmed blir ett svagare styrinstrument än avsett. Blir detaljeringsgraden för hög, är risken stor att den hämmar utvecklingen snarare än stimulerar den. Omvärlden, inte minst inom energiområdet, är starkt föränderlig, och alltför specificerade åtgärder kan snabbt bli irrelevanta i ett nytt energilandskap. Vår bedömning är att detaljeringsgraden i åtgärdsförslagen snarare är lite för hög än för låg. Därför är det viktigt att åtgärdsförslagen omprövas tillräckligt ofta, och att de utpekade aktörerna tillåts agera utifrån den nya kunskap och möjligheter som öppnar sig allteftersom. Det måste alltså vara tillåtet att avbryta arbetet med en åtgärd om det längs vägen visar sig att andra lösningar är bättre. Det är positivt med de täta uppföljningsintervallen som föreslås, men även emellan dessa måste aktörerna kunna agera efter vad omständigheterna kräver.

2. Vilka detaljerade synpunkter har ni på åtgärderna? Svara i mallen i bilaga 2 Se bilaga 2.

3. Vilka ser ni som de mest avgörande faktorerna för att planen ska leda till handling?

Den viktigaste aspekten för att planen ska kunna bli den möjliggörare som är syftet, är att den uppmuntrar och ger stöd för nya initiativ, samtidigt som den tydligt anger riktningen. Den flexibilitet som vi beskriver i de övergripande synpunkterna är avgörande, liksom en proaktivitet i uppföljningen. Med det menar vi att uppföljningen bör fokusera på att utvärdera åtgärdernas effekt och deras aktualitet.

4. Vilka övriga åtgärder kommer ni att genomföra som planen bör kompletteras med, och vad bedömer ni att dessa kommer att kosta er att genomföra?

Inga

5. Uppskatta era kostnader för de åtgärder ni ska bidra till att genomföra enligt energiplanen. Fyll i kostnaderna i bilaga 3.

Kommentar till tabellen i bilaga 3:

Den korta remisstiden har inte medgett någon noggrann analys av kostnaderna för åtgärdsförslagen, så samtliga kostnadsuppskattningar bör ses som preliminära uppskattningar. Vidare konstaterar vi att det ibland går att avgränsa åtgärden med dess kostnader på olika sätt, vilket kommer att göra det svårt att jämföra med vad andra organisationer svarat.

Vi har försökt att tolka åtgärdsförslagen så bokstavligt som möjligt. Alltså, om åtgärdsförslaget beskrivs som att utreda förutsättningarna för någon form av investering, så har vi uppskattat kostnaderna för själva utredandet, men inte investeringen. Att på förhand uppskatta investeringsbelopp i en sådan åtgärd skulle bli alltför spekulativ.

Vidare är kategorierna inom och utom ram inte rakt av tillämpliga för ett bolag. Vi har valt att kategorisera allt som ligger utanför vårt kärnuppdrag som "utökad ram". Det innebär inte att vi anser att förslaget är dåligt, eller nödvändigtvis olönsamt, utan att man skulle kunna välja bort det, och att det därmed påverkar rörelseresultatet. Det gäller även åtgärder som redan är beslutade eller påbörjade. "Inom ram" räknar vi bara åtgärder som är intimt kopplade till kärnverksamheten, eller beskriver hur vi redan arbetar, exempelvis i flera av de fastighetsrelaterade åtgärdsförslagen i område 2.

6. Vilka behov kan ni se och exempel på åtgärder som behöver genomföras i samarbete mellan olika förvaltningar och bolag, (utöver de åtgärder er egen nämnd eller styrelse behöver genomföra, se fråga 4). Vilka utmaningar finns idag för att få till ett sådant samarbete?

Energiplanen adresserar komplexa frågor om energihushållning, klimatomställning med mera. För att nå framgång i dessa är bred samverkan mellan flera aktörer ofta nödvändig. Det kommer tydligt fram i beskrivningen av åtgärdsförslagen, där de flesta berör fler än en organisation.

Utöver den kommunala organisationen är det avgörande att få hela samhället att dra åt samma håll. Bland annat finns det en stor potential i att engagera det lokala näringslivet. Initiativet Klimatkontraktet syftar till just detta, och det finns förhoppningar om att det ska kunna få en stor betydelse för att hjälpa näringslivet att minska sina fossila utsläpp, bidra till en infrastruktur för CCS med mera. Arbetet är fortfarande i ett tidigt skede, och det måste finnas en beredskap inom den kommunala sektorn för att på olika sätt stötta näringslivets arbete. Näringslivet står

för merparten av de direkta koldioxidutsläppen i Göteborg, och de privata aktörernas agerande kommer att ha stor inverkan på eleffektsituationen i staden och regionen. För att på effektivast möjliga sätt kunna samverka med hela staden och regionen måste det finnas en flexibilitet i energiplanen som möjliggör dynamiska samarbetsformer.

7.Har ni några övriga synpunkter på energiplanen?

Nej

Bilagor:

Bilaga 2: Detaljerade synpunkter på åtgärdsförslagen

Bilaga 4: Kostnadsuppskattningar

Göteborg som ovan

GÖTEBORG ENERGI AB

Alf Engqvist

Lars Holmquist

2021-09-23

Diarienumr: 10-2021-0857

Göteborg Energi vill lämna följande detaljerade synpunkter på ett antal av åtgärdsförslagen. I övrigt tillstyrker vi förslagen.

1. Flexibelt och kapacitetssäkert energisystem

1.1

Formuleringen av åtgärden är inte riktigt i linje med de Göteborg Energis bedömning av hur potentialen för flexibilitet bäst kan realiseras. Byt ut begreppet "smart styrning" mot "flexibilitetstjänster för hantering av effektanvändning". Då framgår kundernas centrala roll tydligare, och man slipper bilden av ett system som är helt okänsligt för kundernas behov och önskemål. Vi tror att acceptansen för flexibilitetsåtgärder är betydligt större om de baseras på frivillighet och marknadslösningar. Åtgärden sammanfaller med 1.3, så en av dessa kan tas bort.

1.2

Justera formuleringen "värmeeffekttoppar i flerbostadshus" till "värmeeffekttoppar i fjärrvärmesystemet". Den stora vinsten ligger i att utjämna lasten i fjärrvärmesystemet för att minska behovet av topplastkapacitet, och för att åstadkomma det kan det ibland vara effektivt att öka en enskild byggnads effektuttag innan en köldknäpp, för att kunna hålla nere det när det är som kallast.

1.5

Göteborg Energi stödjer förslaget att etablera en vätgasstrategi för Göteborg. Dock är det inte självklart var en sådan hör hemma. Relevansen för energiplanen är uppenbar, men strategin kommer först och främst konkret beröra de privata aktörerna som är engagerade i arbetet med Klimatkontraktet. Det gäller framförallt de båda raffinaderierna och infrastrukturägare som Nordion, Vattenfall och Svenska Kraftnät, men också andra aktörer inom transportsektorn. Även Göteborg Energi kommer att ha en central roll i arbetet. Vi anser därför att det finns anledning att fundera på var ägarskapet av en vätgasstrategi bör ligga, för att den ska få så stort genomslag som möjligt.

1.6

Fastighetsnämnden och Byggnadsnämnden har viktiga roller i arbetet med att säkra fysiskt utrymme för de nödvändiga investeringarna. Dessa bör därför inkluderas i åtgärden.

1.7

Det huvudsakliga verktyget för att uppnå detta är den flexibilitetsmarknad som tas upp i 1.3. Denna åtgärd kan därmed tas bort.

Lars Holmquist

2021-09-23

Diarienumr: 10-2021-0857

2 Energieffektivisering av den kommunala sektorn

3 Energieffektivisering av den privata sektorn

4 Förnybar el

5 Förnybar och återvunnen värme

5.1

Sker till viss del idag, men ett utökat samarbete under ledning av byggnadsnämnden skulle avsevärt förenkla detta arbete. Göteborg Energi gör idag affärsriskbedömning när vi tidigt går in i nya områden. Om risktagandet skall ökas kommer resultatet över tid att påverkas negativt. Det är därför viktigt att samarbetet syftar till en minimering av riskerna kopplade till en proaktiv utbyggnad. Kostnaderna för stamledningar till nya områden rör sig i spannet från några 10-tals mkr till över 100 mkr för ett enda område.

5.2

Göteborg Energi är redan idag aktiv på tre områden kopplat till detta. Utveckling genom exempelvis Brf Viva, den egna implementerade lösningen Brf Backadalen och flertalet dialoger med kunder kopplat till deras redan implementerade eller planerade lösningar. Affärsmodeller finns. Något ytterligare behov utöver detta anses inte föreligga.

5.3

Att ta tillvara värme som annars skulle gå förlorad, och därmed ersätta bränslen, innebär alltid en besparing av resurser, oavsett hur hållbar huvudprocessen är eller ej. Det är därför angeläget att ta tillvara så mycket restvärme som möjligt från de processer som finns i staden. Om det uppstår möjligheter att utnyttja mer återvunnen värme från andra processer än de som finns idag, är det mycket positivt. Den tillkommande återvunna värmen bör så långt som möjligt ersätta värmeproduktion i egna anläggningar. Ta bort åtgärden.

Lars Holmquist

2021-09-23

Diariernr: 10-2021-0857

6 Förnybar och återvunnen kyla

7 Energieffektiva och fossilfria resor och transporter

8 Utökad tillgång till laddplatser och fossilfria bränslen

8.2

Detta borde ingå i 8.1.

8.5

Borde ingå i uppdraget om vätgasstrategi, 1.5

9 Koldioxidinfångning och lagring